

Libris
Respect de Dumnezeu și cânt

„Dumnezeu dragoste este” I Ioan 4:8

FAMILIA ORTODOXĂ

Conține CD

ianuarie

Valorile Marii Uniri

DE SERGIU CIOCÂRLAN

PĂRINTELE ZAHARIA DE LA ESSEX

„Să zidim Biserica cea
sfântă a lui Dumnezeu
înlauntrul nostru (II)”

„Plângeam, dar erau
lacrimi de bucurie...”

AMINTIRI DESPRE PĂRINTELE PROCLU

Motociclistul care s-a făcut monah

scrisoare de început | pag. 1

Părintele David de la Schitul Iovan Dol:
„Hristos nu Se descoperă decât
celor pregătiți să se jertfească”

editorial | pag. 3

Valorile Marii Uniri,
de Sergiu Ciocârlan

prăznuiri | pag. 6

„Plângeam, dar erau lacrimi de bucurie...”
– amintiri despre Părintele Proclu

pag. 14

Părintele David – „Taina purtării în inimă...”
de Tatiana Petrache

școala părinților | pag. 19

Cu cât mai mulți, cu-atât mai bine,
de Psih. Irina Petrea

pag. 24

Cyberbullying (III),
de Lect. univ. dr. Andrei Drăgulescu

cuvinte vii | pag. 28

„Cărțile spiritului sau Epopeea noologică”,
de Sergiu Ciocârlan

mărturii | pag. 32

cu noi este Dumnezeu | pag. 34

În zbor ușor cu Andreea și Rareș Cojoc:
„Sufletul meu tânjea după Hristos...” (II)

pag. 40 | cuvântul duhovnicului

Părintele Zaharia de la Essex:
„Să zidim Biserica cea sfântă a
lui Dumnezeu înlăuntrul nostru” (II)

pag. 47 | teologica

Părintele Ioannis Romanidis:
„Ortodoxia nu este o religie” (III)

pag. 51 | convertiri

Motociclistul care s-a făcut monah

pag. 57 | minuni

O minune din zilele noastre a
Sfântului Luca al Crimeei

pag. 62 | centenar

„Catedrala Mântuirii Neamului”
sau măreția care unește,
de Mircea Stanciu

pag. 65 | al optulea veac

Părintele Ciprian Grădinaru:
„Numai Adevărul ne va face liberi!” (II)

pag. 72 | interviu

Părintele Nicolae Bordașiu:
„Un rug aprins de rugăciune” (II)

pag. 78 | mărturii

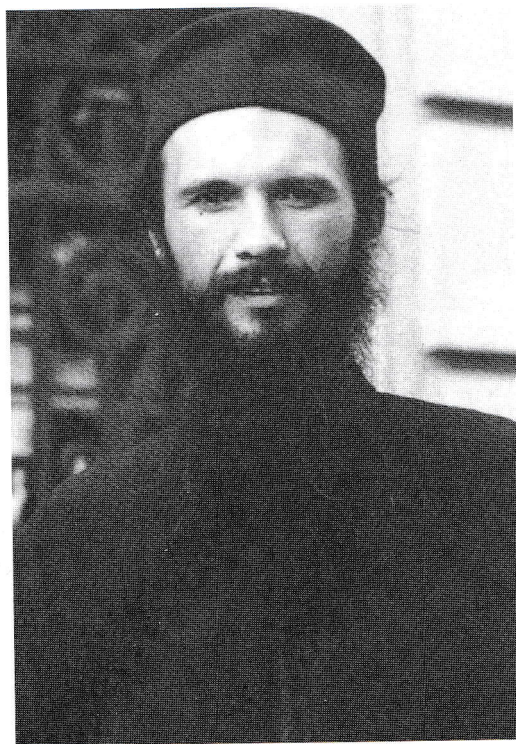
pag. 79 | concursuri

PĂRINTELE DAVID DE LA SCHITUL IOVAN DOL
† 9 IANUARIE

„Hristos nu Se descoperă decât celor pregătiți să se jertfească”

Astăzi toți tânjesc după câte ceva, însă tânjirea după Hristos e cea mai puternică, ea întrece tot ceea ce poate mintea să cuprindă. De atâtea ori m-am desfătat cu mintea în rugăciune, iar acum această minte nu mă mai poate ajuta cu nimic, fiindcă tânjesc după ceea ce nu se poate dobandi cu mintea. Dar tânjirea aceasta adevărește că acum nu ne aflăm în starea noastră firească. Acum Dumnezeu Se ascunde de noi, pentru ca noi să ne smerim mai mult și să ne căim mai mult. Dragostea voastră de Dumnezeu să nu conțină niciodată, iar Duhul Vieții nicicând să nu se stingă! Iadul însuși nu este lipsa dragostei dumnezeiești, ci simțirea acestei dragoste ca iad. Cea mai mare spaimă și iad pentru om este atunci când e iubit, dar se poartă iresponsabil față de iubire. Eu nu îndrăznesc să zic că noi avem dragostea lui Hristos, însă tânjim după ea în fiecare zi. Și în fiecare zi îi văd pe oameni cum se tem de ea și cât de neputincioși sunt înaintea acestei uriașe stihii. Drept aceea, vă spun din nou: „Nu vă temeți, Eu am biruit lumea” Ioan 16: 33.

Din toate puterile mele am căutat Calea lui Hristos și mi s-a descoperit că ea nu este posibilă fără a-mi pune viața pentru aproapele. Ori de câte ori pot, mă rog ca Domnul să arunce asupra mea chinul și moartea Maicilor și Părinților, iar pe ei să-i învieze. Aceasta este și calea noastră, fiindcă alta nu există. Pentru mine a fost întotdeauna o provocare să mă ocup de ceea ce toți ceilalți au fugit. De aceea, caut să port suferințele și durerile altora, fiindcă astăzi toți se leapădă de această lucrare. Încă îmi mai răsună în mine cuvintele

„Dobândiți dragostea dumnezeiască!”
(Părintele David)

Bătrânului Sofronie, pe care mi le-a zis odată cu lacrimi în ochi: „Dacă nici monahul nu mai plânge pentru lume, atunci cine să mai plângă?...”. Bătrânul Sofronie spunea că monahul trebuie să devină icoana Maicii Domnului, adică să se facă o inimă care adună orice durere, suferință și chin al fratelui. Iar acest lucru nu e cu puțință fără o profundă și neconținută rugăciune și mângâiere și împreună lucrare a Duhului Sfânt, altfel omul ar muri din pricina loviturii puternice a păcatului.

De aceea, Sfântul Apostol Pavel spune: „Am ajuns ca gunoiul lumii, ca măturătura tuturor” ¹ I Corinteni

^{4:13}. Hristos nu Se descoperă decât celor pregătiți să se jertfească și să moară.

„FRATELE NOSTRU ESTE VIAȚA NOASTRĂ”

Noi am ales cea mai grea luptă și cea mai înaltă cale: a cunoașterii lui Dumnezeu prin experiențe și a smereniei lucrătoare – să pătimim până la ultima picătură de sânge și de sudoare pentru a păzi poruncile dumnezeiești și ca Sfintele Sale cuvinte să rămână mereu întru noi, pentru ca viața Sa să se arate și asupra noastră.

Dumnezeu a venit pe pământ pentru a-i face pe oameni asemenea Lui. Aceasta e pentru mine în același timp chemarea de a-i vedea pe frații și surorile mele mai mari decât mine. Acesta e cel mai tainic gând și impuls al vieții mele. De aceea Sfântul Siluan spune că „fratele nostru este viața noastră”. Viața duhovnicească este un tărâm mult prea sensibil ca să poată fi supus unor condiționări și limitări. Și totuși, Avva Zenon îndrăznește să dea o rețetă: „Cel ce voințește ca Dumnezeu să-l asculte degrabă rugăciunea, când se scoală să-și întindă mâinile sale către Dumnezeu și, mai înainte de toate, chiar mai înainte de sufletul său, să se roage din suflet pentru vrăjmașii săi; prin aceasta, ori pentru ce se va ruga, Dumnezeu îl ascultă pe el”.

Comunitatea creștină este un lucru sfânt și relațiile dintre persoane prin intermediul lui Hristos sunt sfinte. E suficientă o mică neatenție și, într-o fracțiune de secundă, sfințenia e pângărită. Când fratele primește un gând de bănuială împotriva altui frate, să știi că e pângărită sfințenia întregii comunități – de pildă, a zece sau a douăzeci de membri. Cine poate fi astăzi Părinte într-o asemenea atmosferă? Iar un alt mod de viațuire pe mine oricum nu mă interesează. Doriința mea adâncă e să fiu membrul unei astfel de comunități și în întregime să se tămăduiască. Membru însă, nu și patron. Viețuiesc ostenindu-mă ca pe nimeni

SCRISOARE DE ÎNCEPUT

să nu duc la dependența de mine. Astfel Îi este Domnului mai ușor să scurteze sau să-mi prelungească viața pe pământ, iar mie îmi este mai ușor să viețuiesc în libertate. Drept aceea, întotdeauna când vorbesc, despre Hristos vorbesc sau pomenesc cuvintele Sale din Evanghelie.

„SINGURUL LUCRU ESENȚIAL”

Cel care îi consolează pe ceilalți în mod psihologic, doar îi mângâie prin cuvinte, apoi se retrage și nu se mai preocupă până la următoarea ispită. Cei care sunt înclinați către sentimentalism pot primi mângâiere doar în mod psihologic, adică prin cuvinte. Această mângâiere nu durează mai mult de două-trei zile, după care totul o ia de la capăt. Pe când cel care dăruiește mângâiere duhovnicească, acela se preocupă și mângâie și fără prezență vădită.

Pentru ca omul să iasă din starea psihologică e nevoie de ani, chiar decenii. Însă acesta nu-i un motiv de tristețe, nici de îndoială sau deznădejde. Aceasta trebuie să conducă la smerenie. Dobândiți și păziți dragostea dumnezeiască! Aceasta e singurul lucru esențial – celelalte sunt doar trepidații dintr-un avion fals. Puteți primi acest înfricoșător gând că Dumnezeu vrea să vă dăruiască Lumina și că neîncetat caută un prilej pentru aceasta? Și cum să pricepeți că Dumnezeu vrea ca toți să deveniți dumnezei? El vrea să-i vadă pe oameni asemenea Lui, de aceea Sfântul Ioan Teologul spune că „vom fi asemenea Lui” ¹ Ioan 3:2.

Cred că cea mai mare lucrare pe pământ este să crești sfinți sau, ca să fiu încă și mai îndrăzneț, să educi sau să faci dumnezei după har. Aceasta se poate doar prin împreună lucrare cu Dumnezeu. ■

*Din „Rănit de dragostea lui Hristos”,
Ed. Egumenița, 2018*

**Traducere de
Monahia Domnica Țalea**

Grupaj realizat de Tatiana Petrache

Valorile Marii Uniri

Le vom parcurge metodic. Și le vom afirma la fel. Fiindcă avem atâta nevoie ca ele să fie esența istoriilor noastre personale. Dacă ele sunt puse în discuție, hulite, ironizate sau fluturate politic, cu atât mai mult trebuie să le afirmăm. Cum o vom face? Desigur, vorbind, scriind, rememorând, făptuind într-un fel sau altul. Par că ne covârșesc acțiunile contrare? Suntem prea dezgustați de triumfalismul indecent în care a fost abandonat Centenarul Marii Uniri? Ne-a cuprins indignarea din cauza demagogiei, a intoxicărilor și a campaniei bine ținute de clătinare a conștiințelor? Dar vom lupta în continuare afirmând valorile Marii Uniri. Poate că pare pretențios enunțul, dar asta se-ntâmplă pentru că în noi înșine nu ne-am decis pentru luptă. Pentru o astfel de luptă.

Televiziunile au produs un efect puternic în societatea noastră. Luând ca argument tema Marii Unirii, au derulat un amplu program de demitologizare. Uitându-ne în mod sistematic la știri, la dezbateri, la evenimente specifice, ne-am umplut de narațiunile demitologizante ale discursului politic. Noua perspectivă ne face să ne credem mai echilibrați, mai inteligenți – în orice caz, mai puțin manipulabili. Ceea ce e fals. Demitologizarea face ravagii în societatea noastră. Ne reeducă. Privim și acționăm ca niște păpuși de manevră. La exterior. Înăuntru, iarăși, păpușile gândurilor noastre deconstruiesc elucubrante. Paradoxal, vorbim despre Unire, dar suntem împotriva ei. O urâm. O negăm. Rațional, nu recunoaștem. Dar împotrivirile noastre, critica

noastră acidă, nerăbdarea, blazarea – toate acestea nu sunt decât simptome ale patologiei pe care o purtăm în minte.

A cui e vina? Bineînțeles, a celorlalți. Demitologizarea funcționează eficient. Polarizează. Dezbină. Ne determină să rățăm *pe-afară*. Dar noi? Oare noi ne-am pus la adăpost de atacul furibund al discursului demitologizant? Căutăm cu durere și cu dragoste la fratele? Sau, încărcăți cu întipărirea deșarte ale unui Centenar „de vitrină”, ne afișăm oriunde în societate, blamând, vituperând? Părerea noastră e fundamentală, chiar dacă nimeni nu ne-o cere. O afirmăm fără răgaz. Și din această cauză suntem obosiți. Oriunde ne uităm, nu vedem nimic demn de Marea Unire. Nici nu știm de ce să fim mai întâi dezamăgiți. De-aceea nici nu mai suntem atenți la valorile Marii Uniri, ci la propria noastră blazare, pe care-o propovăduim tenace. Valorile Marii Uniri (care sunt?...) lipsesc din viața noastră, dar noi suntem deziluzionați de ceilalți. Ni se pare că am trudit mult în acest sens și efortul nostru nu e apreciat. Iar acum am ajuns la un blocaj. La ce bun? Iată că blocajele vin fiindcă așezarea noastră lăuntrică este rea. Nu purtăm lupta cea bună. Dar oare nu suntem noi purtați de „idealul” Unirii? Nu suntem noi cucerți de „afirmarea” Unirii? Ba chiar suntem dispuși să ne certăm cu oricine pe această temă. Ceea ce nu-i tocmai înțelept. Ne conducem după „valori” și „idealuri” pe care le-am cules din arborele falnic al demitologizării. Nu sunt valorile intrinseci, asumate. Nu este idealul pentru care am garanta cu însăși viața. E vorba doar de imagini care sălășluiesc în mințile noastre obosite de colonizarea abundentă a discursului demitologizant. Ele ne provoacă gânduri, acțiuni, bucurii, entuziasme cu totul false.

AFIRMAREA VALORILOR UNIRII

Centenarul este un eveniment aparte. Anul Centenarului înseamnă o sărbătoare care începe (sau ar trebui să-nceapă) la 1 decembrie 2018. Mica Unire, din 24 ianuarie, e tot atât de

importantă ca și Marea Unire. În fond, România Mare s-a clădit pe încercările anterioare. E o întreagă istorie a micilor uniri care au dus la Marea Unire. Așadar, pornim de la micile uniri. Iubirea față de fratele. O iubire cât viața noastră. Îl iubim pe fratele și îl iertăm sincer, fără să ne amințim nimic rău de el. Suntem uniți și-n amintiri. Fără vorbă rea, fără gând potrivnic, acceptându-l ca pe un dar în viața noastră, purtându-i slăbiciunile în numele lui Hristos. Cercetându-ne în fiecare zi dacă nu cumva ne-am răcit față de el, dacă nu cumva l-am repezit. Unirea aceasta trebuie păstrată cu orice preț. E pasul nostru către Marea Unire. În această mică unire se vede foarte clar România Mare. Zilnic, lucrăm la România Mare. Ne rugăm și pentru fratele ca pentru noi. Îi oferim zâmbetul nostru, mâna noastră caldă, îmbrățișarea de care are atâta nevoie. Iubirea pentru fratele este esențială în proiectul României Mari.

Orientarea noastră ține cont de evenimentele exterioare în măsura în care s-a lucrat temeinic, dinlăuntru, la micile uniri. Familia e chipul unirii, ipostasul nemincinos al României Mari. În familie trudem la facerea omului lăuntric de

care are nevoie România. Iubim hărnicia soției, devotamentul și jertfelnicia ei, observând lupta ei zilnică, chemarea și eroismul ei matern. Iubim vrednicia soțului, dedicarea lui, echilibrul gândului pe care-l poartă și joaca lui tânără cu copiii. Purtăm în sângele nostru familia Brâncovenilor cu credința lor neclintită, cu răspunsul hotărât dat tuturor stăpânitorilor cu nărav de fiară care vor să ne lepădăm de Hristos. Purtăm în gena noastră chipul familiei domnitorului Neagoe Basarab, cu viața lui smerită, plină de îndrăzneală înaintea lui Dumnezeu.

DE PESTE TOT SE IVESC PRILEJURI DE UNIRE

Familia e terenul de luptă zilnică. Cum acceptăm purtarea celui alt netulburându-ne. Cum dojenim fără a răni. Cum ascultăm de celălalt cu dragoste, fiind gata în orice clipă a-l odihni. Cum cercetăm mahnirea, oboseala, plecând urechea la problemele celui alt. Ale soțului, ale soției. Neapărat ale copiilor, care vin încărcăți de la școală, din *afară*, cu un duh potrivit miciei uniri a familiei. Familia creștină e școala la care învățăm clipă de clipă adevărul, libertatea, demnitatea, iubirea, jertfa, rugăciunea. Toate sunt necesare pentru a putea înfrunta duhul potrivit al oricărui fel de unire: duhul certurilor, al obrăzniciei, al neascultării, al mândriei, al dezbinării și al nerecunoștinței.

Marea Unire nu poate fi în afara Bisericii. Niciodată. Ea se plămădește din căldura și dragostea comunităților eclesiale. Micile comunități. Parohiile cu viața lor launtrică. Întâlnirile noastre la Sfânta Liturghie, la vecernii, acatiste și Sfinte Masluri sunt simptomele unui organism viu. O familie sporită. O inimă largită. Venim la biserică, conștienți că *noi suntem Biserica*. Ne comportăm în consecință: iubitori de cele sfinte, trezvitori la rugăciune, iertându-ne unii altora, evlavioși în toate. Biserica e modul nostru de-a fi. O unire pe care o garantăm cu viața noastră. Toate celelalte chipuri ale unirii le dobândim prin Biserică. Spovediți, împărtașiți, lucrând tot timpul în acest

spital duhovnicesc minunat, potrivit chemării noastre. Comunitatea, obștea parohiei e prilej de-a crește omul launtric, urmând reperatele pe care duhovnicul ni le așază în inimă.

Având toate acestea, Marea Unire vine de la sine. Nu mai poate fi un banal act politic, un eveniment care nu ne privește. Totul e să trăim astfel încât să dobândim micile uniri. Cu vecinii, cu colegii de serviciu, cu rudele, cu oamenii de pe stradă, din metrou, din autobuz, cu cel de la ghișeu. De peste tot, iată, se ivesc prilejuri de unire. Par neînsemnate, dar împreună duc la Marea Unire. E prea puțin să afirmăm sus și tare că suntem români. E prea puțin să fluturăm lozinci, să intrăm în valul evenimentelor exterioare.

Așadar, de la 1 decembrie 2018 și până la 1 decembrie 2019 vom sărbători împreună Centenarul, luptând pentru unirea cea văzută și cea nevăzută. Vom lupta și mai apoi cât ne va ține Domnul. Fără să uităm că micile uniri sunt esențiale. De pildă, legătura noastră cu eroii și sfinții acestui popor care au participat aievea și în duh la Marea Unire. Îi iubim, îi cinștim și îi pomenim, avându-i întru veșnică pomenire în cuget. Nu-i afișăm doar la parade, la sărbători, la anumite date. Ci le citim viața, povestind cu fală copiilor „al eroilor avânt”. Comunitățile monahale fac și ele parte și din pleiada micilor uniri. În mănăstiri și sihăstirii se lucrează tainic unirea cea de toate zilele. Monahul se roagă pentru tot omul. Pustnicilor români care au sihăstrit pe pământ românesc și nu numai le datorăm Marea Unire.

Nu suntem contabilii Marii Uniri, dar simțim nevoia să afirmăm ceea ce ne unește. Prea mult am fost atenți la ceea ce ne dezbină, la ceea ce ne frânge. Să fim atenți și să ne bucurăm în horele Marii Uniri pe care Hristos ni le-a dat pentru a ne aminti tot timpul că El întru unire sălășluiește. ■

Sergiu Ciocărlan